

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

FARNÍ SBOR V BRNĚ I

naše společenství

Náš sbor je hezky barevný. Máme Červený kostel v centru města, Zelenou faru, Bílou faru a dva žluté kostely. Jeden z nich, zvaný též Betlémský, je na Pellicově ulici pod Špilberkem a druhý „na Rychmanově“, což je součást Újezdu u Brna.

Středem života sboru jsou nedělní bohoslužby. V Betlémském kostele začínají již v 8.30 (stihnete v klidu uvařit), v Červeném v 10.00 (ocení obzvlášť studenti a rodiny s dětmi) a v Rychmanově ve 14.00 jednou za dva týdny (ideální spojit s výletem). Na bohoslužby přijde dohromady 110 i 200 lidí, záleží dost na okolnostech. Někteří prchají na víkendy za zelení a snad lepším vzduchem mimo město. Jiní naopak přijíždějí na návštěvy za rodinou. Brněnští vysokoškoláci přijdou spíš mimo zkouškové než během něj. A někteří chtějí jen nakouknout, jít tam, kde ještě nebyli. Myslíme si, že se u nás dá zůstat v bezpečné anonymitě i se dobře seznámit s novými lidmi.

Během týdne se schází malý pěvecký sbor Kůrovec, předškolní i školní děti, teenageři, mládež, dospělí i nejstarší generace. Někde je to víc o čtení Bible, jinde o hraní, nebo zas naopak převládají rozhovory, modlitby či pití kávy. Pro duchovní hledače pořádáme na podzim kurzy Alfa, během deseti setkání se na nich lze seznámit se základy křesťanství. S biblickými programy chodíme také do Diakonie ČCE na Hrnčířskou.

Na život sboru má vliv i stěhování mimo město. Naši členové bydlí od Moravského krasu přes Oslavany až po Újezd u Brna. Pro mnohé je těžké najít chvíli ještě i v týdnu, dojíždět, vypravovat se někam ve večerních hodinách. Občas pomůže internetový přenos.

Křtíme, oddáváme a pohřbíváme, chodíme do nemocnic, ale také do domácností. Nabízíme blízkost a pomoc ve zlomových okamžicích života i v krizích. Snažíme se zapojovat se do veřejného dění i služeb potřebným, také do ekumeny ve městě, otevíráme kostel pro různé koncerty

a výstavy. Už více než dvě desetiletí spoluporaďáme šestkrát do roka Hudební nešpory. Jedná se o benefiční koncerty se čtením z Bible a krátkým kázáním.

Spolupracujeme se skauty, kteří se scházejí na naší faře v Pellicově ulici, ale také s YMCA a školami Evangelické akademie. Pořádáme tábor pro děti, rodinné dovolené i víkendové pobyty.

Sbor a jeho činnost leží převážně na bedrech dobrovolníků.

správa a fungování

Členové sboru starší 18 let si ze svého středu volí staršovstvo, které řídí práci a službu sboru. V čele sboru stojí laický představitel (kurátor/ka) a farář/ka. Farářku či faráře si sbor povolává zpravidla na pět nebo deset let. Sbory jsou sdruženy v senioráty, které umožňují např. setkávání se jednotlivých generačních skupin z různých společenství v blízkém okolí.

Nejvyšším orgánem Českobratrské církve evangelické (ČCE) je synod, na kterém jsou zastoupeny prostřednictvím volených zástupců všechny sbory. Členy synodu jsou rovným dílem laici a duchovní. Synod rozhoduje nejen o otázkách správních a hospodářských, ale i o orientaci církve a jejím učení. Mezi zasedáními synodu řídí ČCE šestičlenná synodní rada. Budoucí farářky a faráři ČCE jsou vzděláváni na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy.

Církev žije z dobrovolných darů a sbírek. Komunistický stát chtěl mít církev pod kontrolou, proto se zavázal vyplácet mzdu duchovním. Ale také zbyl církevní majetek (kterého ovšem měly ty evangelické jen nepatrně), kontroloval její pracovníky a zakázal jim pedagogickou i charitativní činnost. Už počátkem 90. let 20. století ČCE vědomě vykročila na cestu k ekonomické soběstačnosti. Každý sbor dnes přispívá prostřednictvím tzv. personálního fondu na platy zaměstnanců církve a financuje svůj provoz. V roce 2030 přestane stát církvím přispívat zcela. Jednotliví členové ČCE tedy dávají sboru pravidelné i jednorázové příspěvky na jeho činnost.

Zároveň ovšem děláme sbírky na pomoc při různých humanitárních i přírodních

katastrofách, podporujeme Diakonii ČCE, ad.

Změny po roce 1989 umožnily církvi vyjít trochu z „hradeb kostelních zdí“. ČCE dnes vysílá své pracovníky do armády, do nemocnic, sociálních zařízení, věznic. V roce 1990 bylo obnoveno i evangelické školství.

ČCE je sice nejstarší a největší evangelickou církví, ale podle sčítání obyvatel je vlastně velmi malá. V roce 2021 se k ní přihlásilo 32 tisíc lidí.

víra

Věříme, v Boha, který dal život. Ježíš učil lidi s tímto Bohem žít a mluvit. V Ježíšově příběhu se však také projevilo, že lidé o Boha a jeho rady, jak život prožít smysluplně a s ohledem na druhé kolem nás i krajinu, moc nestojí. A tak jej nechali popravít. O Velikonocích prožili Ježíšovi učedníci, že smrt nemá poslední slovo. Křesťané věří, že Pán Bůh lidem vlévá novou sílu, pomáhá jim, ukazuje cestu.

Církev by měla být společenstvím, kde se čtou biblické příběhy. Lidé si tu říkají, jak se jimi, resp. Pánem Bohem, v životě nechávají inspirovat. Modlí se, smějí se spolu, navzájem se těší, ale nebojí se před sebou ani plakat. Zároveň se církev nesmí

nikdy starat jen o sebe, své členy a fungování.

Právě proto provozuje např. Diakonii ČCE, což je nestátní nezisková humanitární organizace. Diakonie ČCE sdružuje a koordinuje práci několika desítek zařízení, mezi kterými jsou domovy odpočinku ve stáří, chráněné dílny, stacionáře, hospic, linka důvěry, denní krizové centrum ad.

„Náš sbor je otevřeným společenstvím, ve kterém se žije a je ke slyšení radostná zpráva o Ježíši Kristu. Chceme spoluutvářet dobré místo, kam lidé mohou přijít i zůstat, kde najdou přijetí, podporu a povzbuzení. Místo, kde se k člověku, k jeho projevům víry v Boha, otázkám i potřebám přistupuje s respektem. Místo radostných příležitostí k hledání božích způsobů, orientace v životě i ve světě, k seberealizaci i k setkáním napříč věkovými skupinami.“

Červený kostel

(kostel Jana Amose Komenského)

Příznivci učení Jana Husa a jeho následovníků i žáci wittenberského reformátora Martina Luthera působili také v Brně. Na rozdíl od evangelíků na Vysočině či ve vesnicích jižní Moravy (Nosislav, Klobouky, Miroslav) však skoro stošedesátileté pronásledování, které nastalo po roce 1620, ve skrytu „nepřečkali“.

Toleranční patenty císaře Josefa II. z podzimu 1781 povolovaly omezené fungování luteránů (podle Augsburského vyznání z roku 1530) a reformovaných (podle Druhého helvetského vyznání z roku 1566).

27. července 1782 se několika zaměstnancům textilních továren, kteří se do Brna přistěhovali z Německa, podařilo získat povolení k založení evangelického sboru. Evangelíci byli ovšem v habsburském státě pouze tolerováni jako druhořadí občané.

První evangelické bohoslužby se konaly o Vánocích v textilce Johanna Leopolda von Köffillera. O rok později si protestanti koupili bývalou jízďárnu na dnešní Husově ulici a také pro sebe našli pastora, stuttgartského rodáka Viktora Heinricha Rieckeho.

Původně nepatrné společenství se během několika desítek let značně rozrostlo a v roce 1870 měl sbor již přes tisíc členů. Proto si po zrušení tolerančních omezení nechali brněnští evangelíci vyprojektovat vídeňským architektem Heinrichem von Ferstemem skutečný kostel. Základní kámen byl položen 7. září 1863 a o čtyři roky později byl Kristův kostel (Christuskirche) posvěcen.

Betlémský kostel

Česky mluvící brněnští evangelíci byli zpravidla formálně členy většinově německého evangelického sboru augsburského vyznání. Na bohoslužby však dojížděli zejména o svátcích do Nosislavi či Nikolčic. Jejich snahy o založení vlastního společenství byly po léta neúspěšné. Teprve v sedmdesátých letech 19. století se jim podařilo dosáhnout alespoň toho, že jejich děti mohly mít vlastní českou výuku náboženství. První české evangelické bohoslužby se konaly v Joštově 7 o Velikonocích roku 1882. Z těchto prostor se však museli záhy vystěhovat. Několik let

se scházeli na dnešní České ulici v č. 1, později na Starobrněnské 7 a nakonec na Zelném trhu 11.

Od prosince 1883 měli konečně i svého faráře, Václava Pokorného (1855–1933). Ten „podal“ nejen z našeho dnešního pohledu neuvěřitelný výkon zejména mezi spíše chudými dělníky a drobnými řemeslníky. (Sbor několik let neměl ani svůj vlastní kalich ke slavení večere Páně.) Václav Pokorný vyučoval náboženství v Brně a širokém okolí asi 120 dětí, staral se i o evangelíky v Olomouci, Přerově, Ivančicích, Náměšti, Židenicích, Husovicích, Králově Polí, Novém Lískovci, Silůvkách, Tišnově a jinde, vedl biblické hodiny, pohřby, svatby, navštěvoval nemocné ve špitálech, pečoval o mladé přistěhovalce, vojáky ad. V neděli konal troje bohoslužby, dvoje dopoledne a jednu odpoledne. Organizoval také pěvecký sbor či skupinu žen, která se starala o chudé a nemocné.

Díky obrovské obětavosti členů sboru a nemalým příspěvkům evangelíků z Německa, Holandska a Skotska se podařilo získat pozemek s výletní restaurací v dnešní Pellicově ulici. V červnu 1894 začal Friedrich Gottlob Alber se stavbou. První bohoslužby se v Betlémském kostele konaly na svátek

Nanebevzetí Páně 23. května 1895 za účasti pěti tisíc lidí. Věta nad vchodem – My kážeme Krista – byla prvním pouze českým nápisem na veřejné budově v Brně.

Na začátku 20. století měl sbor už přes tisíc členů, ale teprve v lednu 1906 se stal skutečně samostatným.

Rychmanov

Evangelíci se do oblasti dostali koncem 18. století z Vysočiny. Po dlouhá léta docházeli na bohoslužby do Nosislavi. Vlastní kostel si postavili v letech 1905–1906 podle plánů brněnského architekta Adolfa Bachera. Posvěcen byl 8. září 1906. Na konci druhé světové války a krátce po ní to vypadalo, že zde vznikne samostatný sbor, ale vlivem dějinných průřevů ze záměru sešlo. Ke kostelu byla v roce 1985 přistavěna přístavba, která je využívána v zimním období. Bohoslužby se zde konají druhou a čtvrtou neděli v měsíci společně s Církví československou husitskou.

Českobratrská církev evangelická

17. prosince 1918 vstoupili čeští brněnští evangelíci do Českobratrské církve evangelické, která sdružila české a moravské reformované i luterské sbory a zároveň se přihlásila k české reformaci.

ČCE je tedy spojenou (unionovanou) reformační církví, která nepřerušenu tradicí vyrůstá z české reformace a z jejího setkání se světovými reformátory (např. Martinem Lutherem a Janem Kalvínem).

Vzájemný rozhovor těchto tradic se odráží také v jejím učení. Svou víru formuluje nejen starokřesťanskými vyznáními, ale i domácím Bratrským (1535) a Českým vyznáním (1575) a vyznáními světové reformace, totiž Augsburským (1530) a Helvetským (1566).

ČCE se profiluje jako otevřené společenství, které zahrnuje mnohé typy křesťanské zbožnosti. Zároveň je ČCE aktivní v ekumenickém hnutí, které hledá způsoby sblížení v minulosti rozdělených křesťanských církví.

Rychle se rozrůstajícímu brněnskému sboru začal být Betlémský kostel záhy malý. V prosinci 1924 bylo proto otevřeno jeho nové centrum v dnešní Lidické ulici č. 79 – Blahoslavův dům.

I na základě dohod Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

s představiteli Českobratrské církve evangelické převzali čeští brněnští evangelíci péči o zbylé německé protestanty a také Červený kostel a faru na Opletalově ulici.

K 1. listopadu 1952 došlo k rozdělení sboru na dva. I. se schází v Betlémském a Červeném kostele, II. v Blahoslavově domě.

Více o nás na www.cervenýkostel.cz

